

### De Tax Shelter voor het investeren in aandelen van niet-genoteerde startersvennootschappen

Op 18 augustus 2015 verscheen in het Belgisch Staatsblad de Programmawet van 10 augustus 2015 waarin een aantal fiscale stimuliamatregelen zijn opgenomen om de financiering van startende vennootschappen aan te moedigen. Eén van deze maatregelen is de invoering van een “tax shelter”-regeling, waardoor investeringen in startersvennootschappen vanaf 1 juli 2015 binnen de gestelde voorwaarden en beperkingen in aanmerking komen voor een belastingvermindering.

Op 20 december 2016 werd de wet van 18 december 2016 “tot regeling van de erkenning en de afbakening van crowdfunding en houdende diverse bepalingen inzake financiën” gepubliceerd, die voormelde wet wijzigt en aanvult, waardoor binnenkort ook de tax shelterregeling in werking kan treden door te investeren via crowdfundingplatformen of startersfondsen.

Van zodra er, ingevolge de nieuwe regeling, crowdfundingplatformen en/of startersfondsen erkend zijn, zal dus ook via deze vehikels de belastingvermindering kunnen genoten worden en niet langer alleen via rechtstreekse investeringen in Startersvennootschappen.

Voor jonge en startende bedrijven is dit goed nieuws want er mag verwacht worden dat het voor hen makkelijker wordt om zich te financieren.

We bespreken hieronder de “tax shelter”-regeling zoals aangepast en aangevuld door de Wet van 18 december 2016.

#### 1. Krachtlijnen van de tax shelter-regeling

##### **Principe.**

De “tax shelter”-regeling voert een belastingvermindering in voor natuurlijke personen die ofwel:

- (a) nieuwe aandelen inschrijven, hetzij rechtstreeks, hetzij via een crowdfundingplatform bij een “**Startersvennootschap**”, waarmee we een vennootschap aanduiden die voldoet aan de voorwaarden opgesomd onder punt 2 hierna zonder te vallen onder de aldaar genoemde uitsluitingen; ofwel
- (b) nieuwe beleggingsinstrumenten verwerven die zijn uitgegeven door een Financieringsvehikel als bedoeld in de wet van 18 december 2016, waarop via een crowdfundingplatform wordt ingeschreven – we bespreken dit in punt 3 hierna; ofwel
- (c) nieuwe rechten van deelneming verwerven in een Starterfonds met inbrengen in geld die een fractie van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen – we bespreken dit verder in punt 4.

## **Enkele basisbegrippen toegelicht.**

Een **crowdfundingplatform**, in de wetgeving **alternatieve-financieringsplatform ("AFP")** genoemd, is een Belgisch platform of een platform naar het recht van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, dat als alternatieve-financieringsplatform is vergund door de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (de "FSMA") of wordt uitgebaat door een Belgische gereguleerde onderneming of een gereguleerde onderneming naar het recht van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, die, op grond van haar statuut, een dergelijke activiteit mag verrichten, conform de wet van 18 december 2016 tot regeling van de erkenning en de afbakening van crowdfunding en houdende diverse bepalingen inzake financiën.

Een **Financieringsvehikel** is een emittent van beleggingsinstrumenten die geen instelling voor collectieve belegging is, waarvan de activiteit uitsluitend bestaat in het nemen van deelnemingen in of verlenen van leningen aan een of meer ondernemers-emittenten en die gefinancierd wordt door beleggers die zelf de ondernemer-emittent kiezen die zij wensen te financieren via hun belegging in het vehikel en waarbij het rendement dat de ondernemer-emittent biedt uitsluitend wordt bepaald door het door het vehikel genomen deelneming of verstrekte lening. Emittenten van certificaten van aandelen worden gelijkgesteld met een Financieringsvehikel.

Een **startersfonds** is een instelling voor collectieve belegging die de vorm van een openbaar startersfonds of een private privak heeft aangenomen. Zij zijn beleggingsvennootschappen met een vast aantal rechten van deelneming en zijn opgenomen op de lijst van openbare startersfondsen opgesteld door de FSMA of de lijst van private startersprivaks opgesteld door de Federale Overheidsdienst Financiën.

## **Basisregels van de tax shelterregeling.**

De belastingvermindering bedraagt 30% op het geïnvesteerde bedrag bij kwalificerende investeringen in kleine ondernemingen <sup>(1)</sup>, in Financieringsvehikels en in Startersfondsen en 45% bij kwalificerende investeringen in micro-ondernemingen <sup>(2)</sup>, voor zover voldaan is aan een aantal voorwaarden die we hierna zullen toelichten.

De belastingvermindering geldt enkel voor inbrengen in geld, dus niet voor een inbreng in natura (noch, verduidelijkt de wet, voor quasi-inbrengen!). Deze inbreng in geld dient te gebeuren bij oprichting van de vennootschap of bij een kapitaalverhoging binnen de eerste vier jaar na oprichting. De ingeschreven aandelen moeten volledig volgestort worden bij de inschrijving. De verworven aandelen dienen aangehouden te worden gedurende de vier belastbare tijdperken die volgen op de investering.

---

<sup>1</sup> Zie art. 15 W. Venn.: Kleine ondernemingen zijn vennootschappen die minstens aan 2 van de 3 volgende criteria voldoen voor het laatst en het voorlaatste afgesloten boekjaar: 1) jaargemiddelde van het personeelsbestand: 50; 2) jaaronzet (exclusief BTW): 9.000.000 euro; 3) balanstotaal: 4.500.000 euro. Deze criteria moeten bovendien ook op geconsolideerde wijze beoordeeld worden. Dus als op consolidatiebasis de onderneming NIET voldoet dan komt de investering NIET in aanmerking voor de tax shelter. Bij oprichting zal de vennootschap de beoordelingscriteria te goeder trouw dienen te schatten.

<sup>2</sup> Micro-ondernemingen zijn vennootschappen die minstens aan 2 van de 3 volgende criteria voldoen: 1) balanstotaal van maximum 350.000 euro; 2) omzet (exclusief BTW) van maximum 700.000 EUR en 3) een gemiddeld personeelsbestand van maximum 10 personen. Ik merk op dat de vennootschap eveneens op geconsolideerde wijze moet beoordeeld worden om na te gaan of ze als kleine onderneming kwalificeert. Dus als op consolidatiebasis de onderneming NIET voldoet aan de voorwaarden om als kleine onderneming te kwalificeren, dan komt de investering NIET in aanmerking voor de tax shelter. Bij oprichting zal de vennootschap de beoordelingscriteria te goeder trouw dienen te schatten.

De investering dient te gebeuren in een Belgische vennootschap of een Europese vennootschap met een Belgische inrichting die ten vroegste op 1 januari 2013 is opgericht.

De Startersvennootschap mag maximum 250.000 euro ontvangen in het kader van de tax shelter-regeling.

De belastingvermindering geldt in een aantal gevallen niet, zoals onder andere wanneer de investering gebeurt in een Startersvennootschap die een aannemings- of dienstenovereenkomst heeft om een leidende werkzaamheid uit te oefenen in deze Startersvennootschap met een andere vennootschap waarvan de investerende belastingplichtige aandeelhouder is.

De belastingvermindering geldt niet voor het gedeelte van de investering waarmee de investerende belastingplichtige meer dan 30% zou verwerven in de Startersvennootschap.

De investeringen die voor de belastingvermindering in aanmerking komen zijn per belastingplichtige gelimiteerd tot 100.000 EUR per inkomstenjaar.

## **2. Investerings in Startersvennootschappen**

Een eerste mogelijkheid om van de tax shelter te genieten is door (rechtstreeks of via een crowdfundingplatform) in een Startersvennootschap te investeren.

### **2.1 In aanmerking komende vennootschappen**

Een vennootschap geldt als Startersvennootschap als ze niet is uitgesloten (zie 2.2 hieronder) en cumulatief aan volgende voorwaarden voldoet:

- een binnenlandse vennootschap of een vennootschap waarvan de maatschappelijke zetel, voornaamste inrichting of zetel van bestuur of beheer in de Europese Economische Ruimte is gevestigd én die over een Belgische inrichting beschikt, en
- die niet-beursgenoteerd is; en
- die zich als een kleine vennootschap kwalificeert (zie voetnoot 1), en
- die ten vroegste op 1 januari 2013 werd opgericht, en
- die op het ogenblik van de investering minder dan vier jaar oud is (de datum van neerlegging van de oprichtingsakte ter griffie van de rechtbank van koophandel is de representatieve datum). Indien de activiteit van de vennootschap bestaat uit de voortzetting van een werkzaamheid die voorheen werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, dan wordt de vennootschap geacht te zijn opgericht op het ogenblik van de eerste inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen door die natuurlijke persoon of de neerlegging van de oprichtingsakte bij de griffie van de rechtbank van koophandel van die andere rechtspersoon.

### **2.2 Uitgesloten vennootschappen.**

De vennootschap komt evenwel niet in aanmerking voor de tax shelter als zij:

- is opgericht in het kader van een fusie of splitsing van vennootschappen;
- een beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschap is;

- als statutair doel of als voornaamste activiteit vastgoedactiviteiten heeft (oprichting, verwerven, beheer, verbouwing, verkoop of verhuur van vastgoed voor eigen rekening of het bezit van deelnemingen in dergelijke vennootschappen) of een vennootschap waarin onroerende goederen of andere zakelijke rechten op onroerende goederen zijn ingebracht waarvan één van de volgende personen het gebruik hebben: (a) natuurlijke personen die in de vennootschap een opdracht of functies van bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of een gelijksoortige functie uitoefenen of (b), hun echtgenoot of hun kinderen wanneer die natuurlijke personen of hun echtgenoot het wettelijk genot van die kinderen hebben;
- kapitaalverminderingen heeft doorgevoerd of dividenden uitgekeerd heeft;
- het voorwerp uitmaakt van een collectieve insolventieprocedure of zich bevindt in de voorwaarden van een collectieve insolventieprocedure;
- is opgericht met het oog op het afsluiten van management- of bestuurdersovereenkomsten en ze het merendeel van haar inkomsten haalt uit management- of bestuurdersovereenkomsten.

### **2.3. Welke investeringen in Startersvennootschappen komen in aanmerking?**

De inbrengen in geld die bij de oprichting of bij een kapitaalverhoging worden besteed voor het inschrijven van nieuwe aandelen op naam die volledig worden volgestort van een Startersvennootschap geven recht op de tax shelter.

Inschrijving op gedematerialiseerde aandelen komen bijgevolg niet in aanmerking.

De investeringen kunnen rechtstreeks gebeuren of via een crowdfundingplatform dat erkend is door de FSMA.

### **2.4. Uitgesloten investeringen.**

Een aantal investeringen zijn uitgesloten:

- de verwerving van werkgeversaandelen <sup>(3)</sup> of van aandelen van ontwikkelingsfondsen <sup>(4)</sup> waarvoor een belastingvermindering wordt genoten;

---

<sup>3</sup> Werknemers die nieuwe aandelen aanschaffen van de vennootschap waar ze werken, kunnen in aanmerking komen voor een belastingvermindering. Het moet gaan om aandelen uitgegeven bij de oprichting of kapitaalverhoging van de vennootschap waar ze werken. De belastingvermindering zal berekend worden tegen een vast percentage van 30%. Zie artikel 145<sup>1</sup>, 4<sup>o</sup> WIB 92

<sup>4</sup> De wetgever biedt de belastingplichtigen de mogelijkheid om een belastingvermindering te verkrijgen bij het aankopen van aandelen uit geselecteerde fondsen die microkredieten aanbieden in ontwikkelingslanden. Het minimale inbrengbare bedrag is 380 euro. U geniet dan van een belastingvermindering ten belope van 5% van het werkelijk gestorte bedrag. De totale belastingvermindering is beperkt tot 320 euro voor het jaar 2015. Zie artikel 145<sup>32</sup> WIB 92

- de verwerving van aandelen, rechtstreeks, via een Financieringsvehikel of via een Startersfonds<sup>5</sup>), in een Startersvennootschap (a) waarvan de belastingplichtige rechtstreeks of onrechtstreeks (via een managementvennootschap bijvoorbeeld) “bedrijfsleider” is<sup>6</sup>); of (b) waarin de belastingplichtige als vast vertegenwoordiger optreedt van een vennootschap die bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of een soortgelijke functie uitoefent in de Startersvennootschap; of (c) die een aannemings- of lastgevingsovereenkomst heeft gesloten met een andere vennootschap waarvan de belastingplichtige aandeelhouder is en waarbij deze vennootschap tegen vergoeding een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard op zich neemt in de Startersvennootschap;
- de verwerving, rechtstreeks, via een Financieringsvehikel of via een Startersfonds, met betrekking tot het gedeelte waardoor de belastingplichtige een vertegenwoordiging van meer dan 30% van het maatschappelijke kapitaal van de vennootschap bekomt;
- betalingen, rechtstreeks, via een Financieringsvehikel of via een Startersfonds, onder de vorm van een quasi-inbreng als bedoeld in de artikelen 220, 396, 445 of 657 van het Wetboek van Vennootschappen.<sup>7</sup> De quasi-inbreng wordt uitgesloten hetgeen inhoudt dat de Startersvennootschap geen verrichting mag uitvoeren met de in het kader van de tax shelter opgehaalde middelen die als een quasi-inbreng wordt gekwalificeerd, bijvoorbeeld het verkrijgen van een vermogensbestanddeel dat aan een oprichter of bestuurder toebehoort binnen de twee jaar na oprichting tegen een vergoeding van minstens een tiende gedeelte van het maatschappelijk kapitaal. De vraag kan zich hier stellen hoe dit zal gesanctioneerd worden indien de quasi-inbreng zich in een ander belastbaar tijdperk voordoet dan de investering. Strikt genomen moet dan het eventuele genoten belastingsvoordeel volledig (en niet pro rata temporis, zie hierover hieronder meer) worden terug genomen.

---

<sup>5</sup> In de memorie van Toelichting bij de Programmawet in 2015 wordt vermeld dat in geval van inbreng via een Startersfonds, een deel van de inbreng door de “bedrijfsleider” niet in aanmerking komt voor belastingvermindering. Deze proratering vinden we niet terug in de tekst van de Wet. Volgens de Memorie van Toelichting zou het gedeelte dat niet in aanmerking komt bepaald worden volgens de verhouding tussen de aanschafwaarde van de aandelen van het fonds in de Startersvennootschap en de inbreng van alle deelnemers in het erkend Startersfonds. Bvb. een Startersfonds van 10 miljoen € dat 150.000 euro investeert en waar de proratering zou spelen, zou voor 1,5% geen belastingvermindering opleveren.

<sup>6</sup> De wet zegt hier letterlijk dat de regeling niet van toepassing is wanneer “de belastingplichtige, rechtstreeks of onrechtstreeks een in artikel 32 eerste lid [van het WIB92] bedoelde bedrijfsleider is”. Deze verwijzing is enigszins ongelukkig omdat hierin als bedrijfsleider worden bestempeld, elke natuurlijke persoon die in de Startersvennootschap (a) de functie van bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of een soortgelijke functie uitoefent of (b) een leidende functie of een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard, uitoefent buiten een arbeidsovereenkomst. Een strikte interpretatie (wat in fiscale zaken de enige correcte benadering is) zou dus inhouden dat een externe investeerder die tevens een mandaat als bestuurder wenst in de Startersvennootschap hierdoor niet zou kunnen genieten van de tax shelterregeling. Dit vormt toch een serieuze handicap vormen voor de Startersvennootschap die dit soort expertise dikwijls heel goed kan gebruiken. Volgens mondelinge toelichting van het Kabinet moet de voorwaarde beoordeeld worden op het ogenblik van de investering.

<sup>7</sup> De formulering van de wet is strikt genomen o.i. niet correct. De quasi-inbreng zelf houdt immers geen betaling in; er wordt juist geld uit de vennootschap gehaald. We interpreteren de tekst bijgevolg op de enige manier die zinvol is, nl. dat de inbrengen in geld niet mogen besteed worden aan verrichtingen die als quasi-inbreng wordt gedefinieerd in het Wetboek van vennootschappen. Mocht de vennootschap na de inbreng overgaan tot een quasi-inbreng dan zal zij best ervoor zorgen te kunnen aantonen dat niet de opgehaalde middelen in het kader van de tax shelter hiervoor worden benut, naar het voorbeeld van latere dividendbetalingen of toekennen van leningen. Zie 7.1.

### **3. Nieuwe beleggingsinstrumenten die zijn uitgegeven door een Financieringsvehikel**

De tax shelter kan dus ook bekomen worden indien wordt ingeschreven op nieuwe beleggingsinstrumenten die zijn uitgegeven door een Financieringsvehikel als bedoeld in de wet van 18 december 2016, waarop via een crowdfundingplatform is ingeschreven.

Voorwaarde is wel dat het Financieringsvehikel de betalingen van de belastingplichtigen, desgevallend na aftrek van een vergoeding voor zijn intermediaire rol, rechtstreeks investeert in nieuwe aandelen op naam die een fractie vertegenwoordigen van het maatschappelijk kapitaal, die niet zijn uitgesloten als bedoeld in punt 2.4, van een in punt 2 bedoelde Startersvennootschap, naar aanleiding van de oprichting van die vennootschap of een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting ervan en die het volledig heeft volstort.

Emittenten van certificaten van aandelen worden, zoals hoger gesteld, gelijkgesteld met Financieringsvehikels.

### **4. Startersfondsen**

De tax shelter kan eveneens bekomen worden indien wordt ingeschreven op nieuwe rechten van deelneming van erkende Startersfondsen. Een Startersfonds kan één van de volgende twee structuren aannemen: ofwel is het een openbaar startersfonds ofwel is het een private startersprivak. Het bedrag dat geïnvesteerd wordt in een dergelijk openbaar startersfonds of een private startersprivak komt in aanmerking voor zover het nieuwe rechten van deelneming betreft die een fractie van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen waarop wordt ingeschreven met inbrengen in geld.

De wet voorziet een aantal bijkomende voorwaarden waaraan dit Startersfonds moet voldoen opdat de investering in aanmerking zou komen:

- (1) het Startersfonds moet zijn opgenomen ofwel op de lijst van openbare startersfondsen opgesteld door de FSMA ofwel op de lijst van private startersprivaks opgesteld door de Federale Overheidsdienst Financiën;
- (2) de rechten van deelneming moeten op naam zijn;
- (3) het Startersfonds moet de inbrengen, na aftrek van een vergoeding voor zijn intermediaire rol, investeren als volgt (de "beleggingsverplichting"):

1° ten minste 80 pct. wordt rechtstreeks geïnvesteerd in nieuwe aandelen op naam die een fractie vertegenwoordigen van het maatschappelijk kapitaal van een in punt 2 bedoelde Startersvennootschappen die worden uitgegeven naar aanleiding van de oprichting van een dergelijke vennootschap of een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting ervan en die volledig worden volstort en die niet zijn uitgesloten als bedoeld in punt 2.4;

2° ten hoogste 20 pct. wordt aangehouden onder de vorm van contanten op een rekening in euro of in een munt van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, bij een kredietinstelling die is erkend en wordt gecontroleerd door een toezichthoudende overheid van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

De belastingvermindering voor het inschrijven in een Startersfonds zal maar in aanmerking kunnen komen in het belastbaar tijdperk waarin blijkt dat de opgehaalde sommen zijn geïnvesteerd conform aan de beleggingsverplichting (zie de hiervoor in vorig lid (3) aangegeven grenzen en voorwaarden) !

De wet lijkt ons zeer streng (té streng?) voor de Startersfondsen wat de **beleggingsverplichting** betreft. Beleggen in starters is een specifieke business en om bvb. als Belgisch fonds met enige omvang een voldoende aantal aantrekkelijke investeringsopportunities te vinden in starters binnen de investeringsperiode (die meestal vier of vijf jaren bedraagt), is zeker geen evidentie. Of er initiatiefnemers zullen zijn die het engagement durven aangaan voor minstens 80% in Startersvennootschappen te beleggen, lijkt me niet vanzelfsprekend.

## **Bijzondere regeling bij verkoop van participaties door het Startersfonds: al of niet toepassing van de herbeleggingsverplichting?**

Bij verkoop van een participatie door een Startersfonds moet nagegaan worden of de herbeleggingsverplichting van toepassing is of niet.

Indien de verkoop gebeurt binnen de 48 maanden na het einde van het belastbaar tijdperk waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend, dan gelden volgende regels:

1° indien de opbrengst van de vervreemding lager is dan 70 pct. van het bedrag van de oorspronkelijke investering, moeten de betrokken bedragen niet opnieuw worden geïnvesteerd (geen herbeleggingsverplichting);

2° indien de opbrengst van de vervreemding is begrepen tussen de 70 pct. en 100 pct. van het bedrag van de oorspronkelijke investering, moeten de opbrengst volledig opnieuw worden geïnvesteerd in nieuwe aandelen op naam van Startersvennootschappen en dit binnen de zes maanden vanaf het moment van de vervreemding (herbeleggingsverplichting volledige opbrengst) ;

3° indien de opbrengst van de vervreemding het bedrag van de oorspronkelijke investering overschrijdt, moet een bedrag dat gelijk is aan het bedrag van de oorspronkelijke investering opnieuw worden geïnvesteerd in nieuwe aandelen op naam van Startersvennootschappen, binnen de zes maanden vanaf het moment van de vervreemding (herbeleggingsverplichting oorspronkelijk bedrag).

Onder verkoop moet eveneens verstaan worden de afsluiting van de vereffening van de vennootschap waarin werd geïnvesteerd.

De herbeleggingsverplichting is evenwel NIET van toepassing indien de voormelde herbeleggingstermijn van zes maanden afloopt na het verstrijken van de termijn van 48 maanden na het einde van het belastbaar tijdperk waarvoor de belastingvermindering werd toegekend.

Ik merk op dat de periode van 48 maanden bij een rechtstreekse investering of investering via een Financieringsvehikel aanvangt bij de investering terwijl bij een Startersfonds de "houdperiode" start, niet bij de investering door het Startersfonds in de in aanmerking komende Startersvennootschap maar slechts op het einde van het belastbaar tijdperk waarin zij haar beleggingsverplichting heeft voldaan. Ik zie persoonlijk niet in waarom het Startersfonds hier anders behandeld wordt.

### **5. De Tax Shelter**

De investeringen in Startersvennootschappen, Financieringsvehikels of Startersfondsen komen dus in aanmerking voor de tax shelter.

Dit houdt in dat – als aan alle voorwaarden is voldaan – het geïnvesteerde bedrag, bvb. 50.000 euro, in aanmerking komt als belastingvermindering voor 30 % in het geval van kleine vennootschappen en 45 % in het geval van microvennootschappen. In ons voorbeeld zal resp. 15.000 euro en 22.500 euro in aanmerking komen als belastingvermindering.

Bij een investering via een Financieringsvehikel of een Startersfonds is de belastingvermindering steeds beperkt tot 30% van het geïnvesteerde bedrag na aftrek van de vergoedingen aan het Financieringsvehikel of het Startersfonds.

De belastingvermindering wordt toegepast op de federale belastingen maar kan ook aangerekend worden op de gewestelijke personenbelasting die betrekking heeft op de gezamenlijke belaste inkomsten.

De belastingvermindering is NIET terugbetaalbaar NOCH overdraagbaar naar een volgende belastbaar tijdperk.

### **Voor welk jaar komt de tax shelter in aanmerking?**

Bij een rechtstreeks investering (rechtstreeks of via een crowdfundingplatform) of via een Financieringsvehikel zal de tax shelter kunnen ingeroepen worden in het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. Bvb. een investering op 5 augustus 2017 zal in het aanslagjaar 2018 kunnen verrekend worden op de belastingen op de inkomsten van 2017.

Bij een investering via een Startersfonds is het wat ingewikkelder. De geïnvesteerde som zal in aanmerking komen als tax shelter in het aanslagjaar dat volgt op het jaar waarin het Startersfonds zijn beleggingsverplichting heeft vervuld. Indien bvb. in augustus 2017 wordt geïnvesteerd in een Startersfonds en dit fonds slaagt erin in het jaar 2018 80% of meer in Startersvennootschappen te investeren, dan zal de tax shelter gelden in het aanslagjaar 2019.

### **Welk bewijs te leveren om de tax shelter te kunnen genieten?**

De belastingplichtige dient aan te tonen dat:

- hij een kwalificerende investering heeft gedaan (bedrag, datum, bewijs van investering in een Startersvennootschap, Financieringsvehikel of Startersfonds);
- hij de aandelen, beleggingsinstrumenten van het Financieringsvehikel of rechten van deelneming in het Startersfonds in het belastbaar tijdperk heeft aangeschaft (of, voor het Startersfonds, een eerder belastbaar tijdperk <sup>8</sup>) en deze nog in zijn bezit heeft op het einde van het belastbaar tijdperk;
- bij investering in een Startersfonds, dat het Startersfonds in het belastbaar tijdperk voldaan heeft aan zijn beleggingsverplichting.

De Koning bepaalt hoe de beoogde bewijzen dienen geleverd te worden.

### **6. Financiële grenzen**

De tax shelter voor investeringen in Startersvennootschappen, Financieringsvehikels of Startersfondsen is aan enkele financiële beperkingen onderworpen:

- 100.000 euro: is het maximale investeringsbedrag dat een belastingplichtige in een gegeven aanslagjaar in aanmerking kan laten nemen voor de belastingvermindering; wat dus recht geeft op een maximale belastingvermindering van 30.000 tot 45.000 euro;
- 250.000 euro: is het maximale bedrag dat een Startersvennootschap mag ophalen in het kader van de tax shelter regeling. Dit plafond is een absolute grens, geen jaarlijkse limiet.

### **7. Verplichtingen om de belastingvermindering te behouden**

De Startersvennootschap, de belastingplichtige en het Startersfonds moeten er over waken dat zij na de investering nog een aantal maanden een aantal voorwaarden blijven vervullen, zoniet zal het genoten belastingvoordeel pro rata temporis worden teruggedraaid. Het aantal maanden bedraagt 48 maar het vertrekpunt van deze 48 maanden is verschillend naargelang de wijze waarop geïnvesteerd werd om de tax shelter te genieten. We lichten dit hieronder nader toe.

---

<sup>8</sup> Bij een investering via een Startersfonds kan dit ook een eerder belastbaar tijdperk zijn aangezien de investering maar in aanmerking komt voor de belastingvermindering in het belastbaar tijdperk waarin voldaan is aan de beleggingsverplichting door het Startersfonds. Dit zal dus meestal NIET in het jaar zijn waarin de belastingplichtige in het Startersfonds heeft belegd.



## **7.1. Voor de Startersvennootschap**

Voor de Startersvennootschap blijft het gedurende de 48 maanden die volgen op de volstorting van de aandelen die recht geven op de belastingvermindering verboden:

- actief te worden als een beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschap;
- als statutair doel of als voornaamste activiteit vastgoedactiviteiten op te nemen (oprichting, verwerven, beheer, verbouwing, verkoop of verhuur van vastgoed voor eigen rekening of het bezit van deelnemingen in dergelijke vennootschappen) of een vennootschap te worden waarin onroerende goederen of andere zakelijke rechten op onroerende goederen zijn ingebracht waarvan natuurlijke personen het gebruik hebben die in de vennootschap een opdracht of functies van bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of een gelijksoortige functie uitoefenen, hun echtgenoot of hun kinderen wanneer die natuurlijke personen of hun echtgenoot het wettelijk genot van die kinderen hebben;
- een management- of bestuurdersovereenkomst af te sluiten en haar voornaamste bron van inkomsten te halen uit management- of bestuurdersovereenkomsten.

Het is de Startersvennootschap eveneens verboden **in de 48 maanden die volgen op de inschrijving de opgehaalde middelen in het kader van de tax shelter-regeling aan te wenden voor het uitkeren van dividenden of de aankoop van aandelen of voor het verstrekken van leningen**. Het staat de Startersvennootschap wel vrij om andere middelen aan te wenden voor deze doeleinden binnen het tijdsbestek van 48 maanden.<sup>9)</sup>

De sanctie die zal worden toegepast als deze voorwaarden niet worden nageleefd, is dat de belastingvermindering **bij de belastingplichtige** wordt teruggenomen voor zoveel 48<sup>ste</sup> als er nog volle maanden te lopen zijn tot het einde van de periode van 48 maanden.

Het is de Startersvennootschap eveneens verboden de opgehaalde middelen in het kader van de tax shelterregeling aan te wenden voor verrichtingen die als quasi-inbreng worden gedefinieerd in het Wetboek van vennootschappen. De sanctie hierop hebben we besproken onder punt 2.4 hoger.

## **7.2. Voor de belastingplichtige die de tax shelter heeft benut : de houdvoorwaarde**

De belastingplichtige die de tax shelter heeft genoten zal jaarlijks gedurende de vier belastbare tijdperken die volgen op het belastbaar tijdperk waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend het bewijs moeten leveren dat hij de aandelen in de Startersvennootschap, de beleggingsinstrumenten in het Financieringsvehikel of de rechten van deelneming in het Startersfonds nog in zijn bezit heeft. Enkel bij overlijden van de belastingplichtige vervalt deze verplichting.

Wordt dit bewijs niet geleverd dan wordt de belastingvermindering pro rata temporis terug genomen. De belastingvermindering wordt terug genomen voor 1/48<sup>ste</sup> van de belastingvermindering vermenigvuldigd met het aantal volle maanden tot het einde van de periode van 48 maanden.

Ik merk op dat er een onderscheid is tussen een investering in aandelen of in beleggingsinstrumenten van een Financieringsvehikel, waarvoor de datum van inschrijving de startdatum is van de 48 maanden, en de investering in rechten van deelneming van een Startersfonds, waarvoor de startdatum 31 december van het belastbaar tijdperk is waarin de belastingvermindering wordt genoten!

---

<sup>9</sup> Ik merk op dat een eventuele dividenduitkering door de Startersvennootschap in aanmerking komt voor de toepassing van de verlaagde Roerende Voorheffing, voor zover voldaan is aan de voorwaarden gesteld door art. 269 § 2 WIB 92. Deze regeling is becommentarieerd in onze Nieuwsbrief van juni 2013. Cumul van tax shelter en deze verlaagde RV-regeling is dus perfect mogelijk

De wetgever heeft het nuttig geoordeeld te verduidelijken dat de houdvoorwaarde niet meer vervuld is bij de sluiting van de vereffening van de vennootschap waarin werd geïnvesteerd, van het Financieringsvehikel of het Startersfonds. De investeerder in een failliete Startersvennootschap krijgt echter clementie : wanneer de sluiting van de vereffening het gevolg is van de faillietverklaring van de vennootschap waarin werd geïnvesteerd, moet niet meer worden voldaan aan de houdvoorwaarde met ingang van het belastbare tijdperk waarin die sluiting van de vereffening ten gevolge van faillietverklaring heeft plaats gevonden.

### **7.3 Investeringsplicht voor het Startersfonds**

Voor het Startersfonds is er nog een bijkomende voorwaarde. De belastingvermindering voor het verwerven van de rechten van deelneming wordt immers slechts behouden indien het Startersfonds de herbeleggingsverplichting naleeft (zie punt 4 hierboven)!

Is dit niet het geval dan wordt de belastingplichtige (!) gesanctioneerd doordat de belastingvermindering wordt terug genomen ten belope van de volle maanden die overblijven vanaf het begin van de herbeleggingsperiode van zes maanden tot het einde van de 48 maanden.

Ik merk hierbij op dat blijkbaar de niet-herbelegging van een kleine participatie in het Startersfonds, waarvoor de herbeleggingsverplichting (bij gebrek aan goede investeringsopportunities?) niet wordt nageleefd, de sanctie op 100% van de belastingvermindering wordt toegepast (weliswaar pro rata temporis). Was het niet billijker als men hier een “look through”-regeling zou toepassen gebaseerd op het % dat de participatie vertegenwoordigde in de 80%-gedeelte van de portefeuille dat verplicht naar “kwalificerende investeringen” moest gaan?

## **8. Besluit**

De tax shelter-regeling is in werking getreden vanaf 1 juli 2015. Investerings die vanaf die datum worden uitgevoerd en voldoen aan de voorwaarden komen in aanmerking voor de belastingvermindering.

De wet van 18 december 2016 voegt een belangrijk luik toe aan de regeling zodat voortaan ook investeringen via crowdfundingplatformen, via Financieringsvehikels en via Startersfondsen (eens de nodige erkenningen en inschrijvingen hebben plaats gevonden) zullen toelaten de belastingvermindering te genieten waarin de wet van 2015 voorziet.

Op dit ogenblik blijft het in België een groot probleem voor startende ondernemingen om aan kapitaal te geraken. Het interessante aan de nieuwe tax shelterregeling is dat ze een belangrijk voordeel toekent waardoor het risico van het investeren in jonge en startende ondernemingen voor een stuk wordt verminderd. In het buitenland zijn een aantal vergelijkbare systemen van kracht die daar alvast veel succes kennen. Zo onder meer de SEIS-regeling (het “Seed Enterprise Investment Scheme”) in het Verenigd Koninkrijk, waardoor deze tax-shelterregeling allicht is geïnspireerd.

Hopelijk leidt dit tot een sterke groei van het beroep op de tax shelter, tot meerdere eer en glorie van de Startersvennootschappen.

Ik houd een checklist ter beschikking die, door het eenvoudig afpunten van de voorwaarden, aangeeft of een beoogde investering in aanmerking komt voor de tax shelter. De checklist is op eenvoudige aanvraag per e-mail te bekomen.

Redactie: 5 december 2017

John Neven  
Neven & Partners BVBA  
John.Neven@neven-partners.be  
www.neven-partners.be